

A hazai kutatási infrastruktúrák helyzete és kapcsolódása az EU prioritásaihoz

Átütő eredményeket hozó kutatás ma már elképzelhetetlen megfelelő színvonalú kutatási infrastruktúra nélkül.

Ezért minden kutató ill. kutató csoport igyekszik beszerezni a kutatásához szükséges infrastruktúrát, vagy hozzáférést biztosítani máshol meglevő kutatási infrastruktúrához.

- Műszer pályázatok (OTKA, GVOP, NKTH)
- Projektre benyújtott pályázatok műszer beszerzései
- Pályázatok nagyberendezésekhez való hozzáféréshez
- Nemzetközi szerződésen alapuló együttműködések (tagdíjak)
- Új kezdeményezésekben való részvétel (pl. ESFRI Roadmap projektjei)

- **A színvonalas berendezések egyre drágábbak, az eredmények eléréséhez mégis szükségesek.**
- Az egymástól független beszerzések miatt a műszerállományunk erősen fragmentált, az is előfordul, hogy értékes berendezések kihasználatlanul állnak.

Felmerül a kérdés: Mivel az igények a kutató közösségektől jönnek, lehet-e valamilyen összhangot vinni a rendszerbe?

Egyes nagy kutatási infrastruktúrák csak széleskörű, **országhatárokon átnyúló együttműködés** során valósíthatók meg.

Hogyan választódnak ki, hogy mely összeurópai érdekeltségű projektekhez (ld.ESFRI Roadmap) csatlakozhatnak magyar résztvevők?

- 2000-ben vetődött fel EU szinten az **összeurópai léptékű kutatási infrastruktúra stratégia** elkészítésének igénye.
- 2002-ben alakult meg az ESFRI (European Strategic Forum for Research Infrastructures), tagjai a tagországok és társult országok kutatási miniszterei által megbízott államigazgatásban dolgozó vagy kutató szakemberek.
- 2003-2004 között dolgozták ki az ESFRI működésének eljárását, és döntés született az összeurópai Kutatási Infrastruktúra Roadmap elkészítéséről.

- **2004-2006 között készült el az összeurópai érdekelttségű kutatási infrastruktúrák 10-20 évre előrettekintő roadmap-ja.**
- A Fórum igyekezett az érdekeltek legszélesebb körét bevonni az eljárásba, közel ezer szakértő vett részt a munkában.
- 3 Roadmap Munkacsoport: fizika és mérnöki tudományok, biológiai és orvostudományok, valamint a társadalomtudományok mindegyikében volt magyar szakember. A munkacsoportokhoz külön szakértői csoportok tartoztak, egyes szűkebb területtel.

- Igyekeztek a legdemokratikusabban eljárni a javaslatok megszürésében. A projektek bekerülését bármelyik nemzeti képviselő kezdeményezhette.
- Elsődleges kiválasztási szempontok: **összeurópai érdek, tudományos kiválóság, bizonyos szintű érettség.**
- **A Roadmap-re 35 projekt került.**

ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/esfri/docs/esfri-roadmap-report-26092006_en.pdf

- **A projekteket a tagállamok valósítják meg a saját költségvetésükből.**
- **Az ESFRI csak katalizátor szerepet tölt be az érdekelt felek egymásra találásában.**
- **Az FP7-ből csak megvalósíthatósági tanulmányra és a projekt előkészítési fázisára lehet pályázni.**
- **Az ESFRI felszólította az érintett országokat, hogy készítsék el a saját nemzeti kutatási infrastruktúra roadmap-jüket.**

1.) Első lépésként felmérjük a már **melevő**, állami támogatásból beszerzett, nagy értéket képviselő **kutatási infrastruktúrákat**.

A felmérést a tervek szerint a forrásgazdák segítségével végezzük el, de kérjük a kutató közönség támogatását is az eredményesség érdekében.

A felmérés eredményét azonnal honlapon közzéteesszük, ami által a kutatók egy nyilvános adatbázishoz juthatnak.

2. A támogatók és a kutatási területek képviselőiből álló **Kutatási Infrastruktúra Tanácsadó Testület**et tervezünk létrehozni.

Feladata: Helyzetfelmérés értékelése, magyar roadmap elkészítése, ami tartalmazza a már meglevő nagyberendezések fejlesztésére, valamint újak létrehozására irányuló testületi javaslatokat, ajánlásokat.

A testület munkáját az ESFRI-hez hasonlóan szakértői bizottságok támogatják.

- A hazai kutatási infrastruktúra egységes politika mentén **hatékonyan fejleszthető, üzemeltethető**.
- Javul az érintettek közötti kommunikáció, **együttműködés**.
- Javul a magas színvonalú kutatási infrastruktúrákhoz való **hozzáférés lehetősége** a kutatók számára.
- Hatékonyabb lesz a **nemzetközi együttműködések**ben való részvétel.
- Eleget teszünk az **EUs elvárások**nak.

Az eredmény eléréséhez szükséges minden érintett támogató részvétele.

Köszönöm a figyelmüket!

Némethné Jároli Erika
Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal
1117. Neumann János u. 1/C
Tel.: + 36 1 484 2559

e-mail: erika.jaroli@nkth.gov.hu

Internet: www.nkth.gov.hu